

KISELINA

Uzimala sam ribe iz akvarijuma i stavljala ih na sto. Male, ljigave ribe hladnih tijela – ako ne paziš, iskliznu ti iz ruke. Ređala sam ih od najmanje do najveće. Igra je bila jednostavna – ona riba koja najduže ostane na stolu, nakon što sve druge padnu na pod usljed sveg tog koprcanja i lepetanja – ta je pobijedila. Ali bilo je tu i nečega drugog, te neke moći koju osjetiš dok ti ruka uranja u sluzavu vodu i zatvara se oko majušnog nesrećnika. Na kraju sve pomru, uključujući i onog pobjednika na stolu. Na kraju uvijek prestanu grčevi, a ono malo oko ostaje da unezvijereno zuri ka gore, kao da čeka na sljedeću ruku.

U ranu jesen majka me vodi u Muzičku školu na prijemni ispit. Prestara sam, ali nije važno. Ne moram da budem virtuoz, čisto da imam neku zanimaciju, kaže mi dok se parkira na mjesto za invalide, iako smo obje pokretne i, makar prividno, zdrave. U maloj sobi za klavirom sjedi neki starac koji smrdi na duvan i pita me zašto baš violončelo. Ja slegnem ramenima, ali onda vidim mamino namršteno lice, pa slažem: „Sviđa mi se.“ On odsvira nekoliko tonova i zamoli me da ih ponovim. Potom kuca olovkom po površini klavira. „Sad ti, isti ritam...“ Na kraju želi da mu nešto otpjevam. Kažem mu da ne znam nijednu pjesmicu. Mama se ponovo mršti. „O, bože, ludog djeteta... Kako ne znaš? Visibaba mala...“ Onda se smiješi onom vonjavom starcu. A ja pjevam i mrzim je. U glavi siječem riječi tako da samo ja znam pravu prirodu stihova. Ja, u stvari, pjevam visi baba mala, a njih dvoje to ne znaju. Ne znaju ništa.

Dvapat nedjeljno u dnevnoj sobi sjedi psihološkinja. Mama ju je prvi put predstavila kao psihologa, a ova ju je ispravila. Bilo me sramota za obje. Psihološkinja je užasno visoka, pije čaj od mente i skoro nikada ne trepće. U početku donosi igračke koje smrde na drugu djecu. Traži da se igram pred njom, ona će gledati. Znam sva pravila, igram se kako treba. Ken i barbika se vjenčaju i poljube. Imaju bebu. Idu na more. Odrađujem sve te male živote pokretima birokratske službenice. Psihološkinja umače kesicu čaja u vrelu vodu, zglob ruke ide gore-dolje, gore-dolje. Primjećuje da je posmatram. „Ne valja kada se ostavi u vodi“, objašnjava mi. Poslije je batalila igračke i tražila od mene da joj crtam. Donijela je u torbi kesu sa masnim bojicama. Rekla sam joj da bih radije crtala hemijskom, preciznije je. „Preciznije, kakva odrasla riječ“, rekla je ona. A ja sam pomislila koji idiot moraš da budeš da misliš da se riječi dijele na djecu i odrasle. Nije htjela da mi da svoje penkalo, iako sam joj objasnila pravila igre – penkalo, ili ništa od crtanja. Onda je zapisala nešto u svoj notes. Nije treptala.

„Možeš li bar nešto za mene da uradiš?“, pitala je mama plačnim glasom nakon što je psihološkinja otišla. Stoga – masne bojice. Sjedila sam na podu i crtala neprecizne, masne portrete. To sam uradila za mamu.

„Neka djeca su alergična na masne bojice“, rekla sam tokom sljedeće seanse.

„Jesi li ti alergična na masne bojice?“, pitala me psihološkinja.

„Nisam. Ali neka djeca jesu. Nije dobro da ih nosite sa sobom. Možete nekog da ubijete.“ I onda ponovo notes i ponovo dug razgovor s mamom poslije seanse.

Pred zimu mama i djed sjede ispred vikendice i pripremaju puževe za ručak. Ja sam pored potoka, posmatram punoglavce. Učiteljica likovnog je jednom rekla *male žabe*, a ja sam joj objasnila da nije u pravu, da su to punoglavci. Ako postoji riječ *punoglavac* onda treba da je koristimo. Sve ima svoju riječ. A u djedovom potoku plivaju i male žabe i punoglavci. Voda je hladnija nego u akvarijumu. I čistija. Kad pritisneš punoglavca između palca i kažiprsta, tijelo mu pukne i iz njega iscuri nešto sluzavo. Poslije su drugi punoglavci okružili onog mrtvog, kao da žele da ga dokrajče. Hvatala sam jednog po jednog, bilo je lako. Prskali su kao kokice. Kao kad mama naruči nešto lomljivo, pa joj stigne umotano u onu plastičnu foliju punu balončića. Ako je raspoložena, pustiće me da ih ispucketam, sve do jednog. Tako je bilo i sa punoglavcima. Na kraju je čitava pregršt njihovih tijela plutala po površini vode. Mami se to nije sviđjelo. Rekla je djedu da me odvede u šumu. Da ne može *očima da me vidi*. Kao da je slijepa.

Violončelo je teško u svojoj futrolu sa točkićima. Vučem ga niz Aleju jer velike djevojčice same idu u Muzičku školu. Nezgodno je jer moram da izbjegnem kestenje po trotoaru. Pored mene prolazi jedan automobil i iz njega me posmatra neka žena. Smije se, iako ništa nije smiješno. Violončela su velika, a djeca mala. Tako, prosto, stoje stvari. Ja tu ništa ne mogu, vučem svoj teret do samog kraja Aleje. Poslije sjedim sama u maloj sobi sa profesoricom koja nosi crvene naočari i pušta jednu crnu dlaku na bradi. Žice su debele i urezuju mi se u jagodice prstiju. Ne mogu da proizvedem niti jedan čist ton. Ona grabi moju ruku s grla prevelikog instrumenta, pogleda je jednom, a potom je prezrivo baci, kao da je slučajno dodirnula mrtvog miša, a ne dijete. „Nokti da se odsijeku“, govori zgađeno. „Do korijena.“

Psihološkinja mi kaže da danas slažemo kokice. Donijela je plastičnu kutiju punu velikih kocaka za bebe i gluperde. Kaže mi da mogu da odaberem bilo koju, bilo koje boje, i da napravim šta god želim.

„Zar nisam malo velika za ovu igru?“, pitam je.

„Da li ti misliš da si velika za ovu igru?“

„Što vi nikad ne odgovorite kad vas nešto pitam? Jel' ne znate odgovor?“

A ona se trudi da se nasmiješi i srce svoj čaj od mente. Mama će poslije prati suđe i psovati njen karmin na šalici. Ja slažem crvene kocke jednu na drugu. Kula mi seže gotovo do brade. Kad nestane crvenih, kažem joj da sam gotova. Ona ponovo nešto zapisuje, vjerovatno nekakvu glupost o crvenoj boji ili o tornju ili ko zna čemu. Poslije je puštam da sama razmontira kocke i vrati ih u plastičnu kutiju.

Šuma je hladna i tiha. Djed hoda ispred mene i gleda u zemlju. Želim nešto da ga pitam, a prvo što mi pada na pamet jeste: „Ima li ovdje vukova?“

„Nema vukova“, odgovora mi on. „Znaš to vrlo dobro.“

„Teoretski“, pitam ga, nadajući se da će primijetiti kako koristim njegove riječi i malo se odobrovoljiti, „teoretski, ako vuk pojede Crvenkapu, i poslije babu, i ako onda dođe lovca i otvori stomak vuku... Teoretski, mislim... Da li Crvenkapa i baba stvarno mogu da prežive?“

Djed sjeda na jedan panj i razgleda malu gljivu pored svoje cipele. Češka se po glavi. „Teoretski“, odgovara on, „ne.“

„Zašto?“

„Zato što ima kiselina. U stomaku.“

Nakon toga ćutimo neko vrijeme. Ja skupljam sitno kamenje i glatke grančice. On i dalje razgleda onu gljivu. Poslije me pita: „Što nerviraš mater svoju? Što je ne ostaviš malo na miru?“

„Ništa joj ne radim“, kažem mu ja tobož iznenađeno. Mada znam da misli na one punoglavce. I one njene *egzotične* ribe. A on samo prevrne očima i kaže mi da se čuvam onakvih gljiva, te su otrovne. Sjedam na panj pored njega i razgledam tu bjeličastu biljku brašnastog mirisa. Meka je pod prstima, kao mali oblak.

„Ali teoretski“, kažem mu ja, kako bih promijenila temu.

„Teoretski...“, prihvata on.

„Ja sam bila u maminom stomaku. I nije me izgrizla kiselina.“

A on na to prasne u smijeh i kaže: „Jesi sigurna?“

Kod kuće vježbam skalu na violončelu. Mama je popila brufen i stavila slušalice u uši kako ne bi čula moje unakažene tonove. Odsjekla sam nokte toliko duboko da me svi prsti bole. Koliko god da pritisnem žicu, ton je i dalje nejasan, šumi. Instrument zavija kao da držim u naručju isprebijano kuće na samrti. A onda, iz dosade, počnem da okrećem čivije. Žice se rastežu i mijenjaju ton. Ja okrećem, i okrećem, i okećem. Slušam to uzlazno cvilenje. Najtanjija žica puca i udara me posred lica. Bol je oštar i ide mi krv. Ukus joj je metalan, kao ukus prstiju nakon sviranja. Imam i ožiljak, precizan i dug kao da ga je neko povukao penkalom.

Ambulanta je hladna i tiha. Mama je uplakana i drži se za glavu. Znam na šta misli – na tatino izrezano lice kad smo ga našle. I ja mislim na to. A doktorica to ne zna. Doktorica je mlada, umorna i pokušava da je smiri. „Sve je to sasvim normalno u tim godinama“, kaže. A mama joj ne vjeruje. Mama ne voli žene koje su mlađe od nje i govore joj šta da radi. „Ne morate da brinete, neće joj ostati veliki ožiljak“, kaže doktorica. Kao da to ima bilo kakve veze s bilo čim. Poslije se vozimo kući u tišini. Radio nam kaže da su u Turskoj poginuli neki ljudi. Mama ga gasi jednim pokretom, kao da će tako oživjeti sve mrtvace – dokle god ja to nisam čula. Posljednji put kad smo bile kod doktora odvela me je na sladoled poslije pregleda. Osjećala se krivom jer mi je slučajno slomila ruku. Sad je zima, ne možemo na sladoled. Ne zna kako da riješi problem krivice. A ja joj ne govorim da sam okretala onu čiviju dok žica nije pukla. Ja je puštam da bude kriva i da nas takva odveze kući.

Psihološkinja želi da joj govorim o violončelu. Ispila je čaj iako je bio odvratn, samo zato što sam ga ovoga puta ja pripremila. Rekla je mami da je to dobro. To znači da se polako navikavam na nju, da je prihvatam. Sada može da me pita o violončelu. I o tati. Ali ne i o slomljenoj ruci. Mama mi je rekla da o tome ne smijem da joj govorim.

„Ništa se nije desilo“, kažem joj, „pukla je žica i udarila me po obrazu.“ Ona to zapiše u onaj svoj notes, kao da je to najpametnija stvar koju je ikada čula. I tada počne, nakon pola sata njenih glupih pitanja. Vidim joj na licu. Pogleda me prvo zbunjeno, kao one ribe na stolu. Zatim shvata šta se dešava. Gleda u svoju šalicu, pa u mene. Trči u kupatilo da se isprovraća. Čuča na našim pločicama i bljuje u naš WC. Neće joj biti ništa, nije u onom čaju bilo ni prstohvata gljive. Malo će povraćati, ili dobiti proliv, a onda će me ostaviti na miru.

Na stolu u dnevnoj sobi leži njeno penkalo. Sjaji mu se uglačani metal. Uzimam ga u ruke i otvaram. Špic mu je savršen. Precizan je i ne ispušta tintu.